

natok két vagy több sorozatával, hozzá csatolt eredeti rajzokkal vagy metszetekkel. — Aquarellekkel, a szövegbe vagy a margókra rajzolt ékítményekkel díszített könyvek. — *Hatodik kötet*: 10. §. Czímeres és monogrammos kötések. — Híres emberektől származó könyvek. — A könyvnyomtatók és kiadók jelvényeiről. — Könyvkötők jegyei. — Az ex-librisek. — A bélyegzők. — 11. §. Autogrammal, a szerzőre vonatkozó okmányokkal ellátott példányok. — *Hetedik kötet*: 12. §. A kéziratok s a könyvek kifestése. — Breviariumok s imakönyvek. — Kezdőbetűk és miniaturök. — Díszítő stílus. — A kéziratok betűiről. — A kéziratok és kezdőbetűk díszítése a IV—XIX. században. — *Nyolczadik kötet*: 13. §. A könyv ellenségei. — Miként óvjuk meg a könyveket a rovaroktól. — A könyvek szétrombolása s a metszetek hamisítása. — A könyv nyúzó. — Hamisítás és csalás. — 14. §. A könyvek és metszetek tisztítása. — A felhúzott metszetek leválasztása. — A szüette s szakadozott kéziratok kijavítása. — A metszetek és bekötések kitatarozása. — Jegyzetek a különféle papírokra nyomtatott könyvekről. — *Kilenczedik kötet*: 15. §. A könyvek, kéziratok és metszetek rendszeres osztályozása. — A könyvjegyzékekről. — A könyvczímek betűrendes osztályozása. — A betűrendes katalogus megőrzése. — A szisztematikus könyvjegyzék. — Az autogrammok, metszetek és kéziratok osztályozása. — A XV—XVII. századbeli könyvek czéduláinak időrendi osztályozása. — *Tizedik kötet*: 16. §. Részletes tartalommutató és a képek jegyzéke. — A könyvben használt könyvészeti, nyomdászati stb. műkifejezések szómutterója.

Ime a tiz kötet tartalmának rövid foglalata; az egyes kérdések behatóbb bírálatát már a rendelkezésünkre álló tér sem engedi meg s így csak azt kívánjuk röviden megjegyezni, hogy a mű elsősorban a francia viszonyokkal foglalkozván, az újabb, Angliából kiinduló reform-mozgalmakról alig vesz tudomást, vagy ha igen, úgy nagyon röviden bánik el vele. Pedig minden jel oda mutat, hogy e mozgalom korszakalkotó lesz a jövő nyomtatványainak a kiállításában!

Gulyás Pál.

Gutenberg-Fest zu Mainz im J. 1900. *Zugleich Erinnerung-Gabe an die Eröffnung des Gutenberg-Museums am 23. Juni 1901.* Mainz, 1901. 139 l. 8-r.

Finom ízléssel kiállított kötet számol be a mult évi mainzi Gutenberg-ünnepélyről. Még pedig igen szellemes módon. A közlemények legnagyobb része t. i. a világsajtó legtekintélyesebb organumaiból van átvéve s így míg egyrészt az ünnepélyek stb. lefolyásáról élénk képet kapunk, másrészt, együtt találjuk a hódolatnak és méltánylásnak különböző népek és nemzetek részéről való kifejezését.

Az ünnepély ismertetése mellett mindjárt ott van annak

kritikája is a nagy világlapok képviselőinek tollából. Ebből a könyvből mindenkor meg lehet majd tudni, hogy a múlt évi jubileum milyen általános hatást keltett Európában s így a kiadvány bizonyos mértékben forrásműnek is tekinthető. Megtalálhatók benne az ünnepély folyamán elhangzott fontosabb beszédek is teljes szövegükben. Áttekinthető ismertetést közöl a Gutenberg-kiállításról is s tájékoztat a jubileum alkalmából keletkezett Gutenberg-múzeum és a Gutenberg-társaság állapotairól. Azok sorában, a kik ajándékaikkal támogatták az új intézményt, több magyar könyvkiadó s egy-két szakember nevével is találkozunk. S valóban kívánatos is, hogy a mainzi múzeum az egész művelt világ érdeklődésével a nagy művelődés-történeti esemény történeti jelentőségét méltó módon feltüntető s az erre vonatkozó történeti tanulmányokra minél erősebb és több irányú impulzust adó gyűjteménynyé fejlődjék.

Az előttünk fekvő könyvben hangsúlyozva is van a múzeumnak történeti jellege szemben például a lipcei u. n. Buchgewerbeummal, a mely a modern könyvnyomtatási műipar törekvéseinek szolgálatában áll.

Örömmel és megnyugvással lehet mindezekből tudomásul venni, hogy a könyvnyomtatás történetének állandó, rendszeres tanulmányozására Mainzban komoly alapokon nyugvó intézmények jöttek létre. Az ünnepi lelkesedés mámora tehát nem párolgott el nyomtalanul. Életre való alkotások jelentik már is, hogy a múlt évi jubileum komoly, méltó ünnep volt. —r.

FOLYÓIRATOK SZEMLEJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny VIII. IX. és X. számaiban** (1901. október, november, december) a filologiai irodalom legújabb termékeinek könyvészeti ismertetése olvasható.

Az **Erdélyi Múzeum XVIII. kötetének 7. füzetében** (1901 szeptember) dr. **Szádeczky Iajos** Tinodi Sebestyén czimeres nemes levelét közli a szükséges magyarázatokkal. — A **8. füzet** (1901 október) Wesselényinek Kazinczy Gáborhoz írt leveleit közli.

A **Grafikai Szemle XI. évfolyamának 7. számában** (1901 július) **Seidel V.** Páris nyomdaviszonyairól ír. — A **8. szám** (1901 augusztus) több közleménye a korán elhunyt nyomdászati szakíró **Tichy Ákos** emlékének van szánva. — A **9. számban** (1901 szeptember) hírlapi közlemények nyomán szó van **Huszár Gálnak Gyalui Farkas** újabban felfedezett eddig